

Aktív civil állatvédő szervezetek szerepvállalása a kóbor állat megelőzésben

Hangya Közösség Alapítvány
2024.

hangyakozegeg.hu
info@hangyakozegeg.hu

2023-ban a Hangya Közösség Alapítvány felmérést* készített a hazai állatvédő szervezetek munkájáról, különös tekintettel

- szerepvállalásukra a kóbor állat probléma területén
- eredményeikre az általuk kezdeményezett ivartalanítások kapcsán.

A felmérés **190 AKTÍV** állatvédelmi egyesület és alapítvány részvételével készült.

*Hangya Közösség Alapítvány: Felmérés az aktív állatvédelmi szervezetek tevékenységéről 2023.

A jelenlegi helyzet

Az önkormányzatok jelenleg a problémás állatok kapcsán ebrendészeti telepekkel kötnek szerződést. A tevékenység a működtetőtől függően gyakran az állatok életének kioltásával jár.

Ez a megoldás sem gazdasági szempontból, sem az állatállomány tartós csökkentésére nem megfelelő.

A bejegyzett **állatvédő szervezetekre hárul a legnagyobb feladat** a kóbor állat probléma megoldásában. Kiemelt akadály – a kapacitáson kívül – a **költségek előteremtése**. A folyamatos forráshiány miatt a szervezetek működtetése önmagában is problémát okoz. A fejlesztés – támogatás nélkül – reménytelen. Az örökbefogadások száma visszaesett, a gondozott állományszám tovább nem bővíthető.

Magyarországon mind a kutyák, mind a macskák esetében kétszázszázalékos mértékben nő a gazdátlanok száma.

A kialakult helyzet – más állami vagy önkormányzati alternatíva hiányában – sokakat belekényszerít civil állatvédelmi munkába.

Csak az elmúlt 3 évben

188 állatvédelemmel foglalkozó szervezet*

került bejegyzésre, emellett egyre növekszik a magán állatmentők száma is. Átfogó szakmai, állatgondozási, állatvédelmi ismeretek területén szerzett tanulmányokra, továbbképzésre nincs lehetőség.

*A Hangya Közösség Alapítvány adatbázisa alapján 2024.04.23.

Kihívások és megelőzés

Kijelenthetjük, jelenleg Magyarországon a kóbor állat helyzet megoldatlan.

- hiányzik az állomány növekedésének megfékezésére allokált finanszírozás
- a TNR (befogás - ivartalanítás - visszahelyezés) programra kutyák esetében nincs jogi lehetőség
- az állatvédő szervezetek munkája egyre kilátástalanabb
- a lakosság körében az állatjóléti állapotok romlanak
- a kóbor macskák növekvő számával csak az állatvédő szervezetek foglalkoznak
- az állatvédelmi hatóságok nem fordítanak figyelmet a probléma okainak megszüntetésére

Amennyiben a gazdás és szabadon kóborló állatok ivartalanítása megtörténne, akkor a nem kívánt szaporulat látható és mérhető mértékben csökkenne. Kevesebb mentendő állat esetén a civil szervezetek a figyelmüket a meglévő állományukra fordítanák. Jutna idő és költségvetés a már gondozásban lévő állatok minőségi rehabilitációjára, örökbeadásra, utánkövetésre - tehát az alap feladataikra.

Központi finanszírozással több állatvédő szervezet a felszabadult kapacitását is TNR programokra fordítaná. A kóbor állat probléma megoldása exponenciális mértékben felgyorsulna.

Kutya és macska populáció

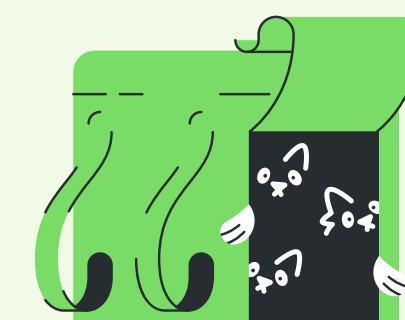
> 3 millió* gazdás kutya

Kutatások alapján Magyarországon több, mint 3 millió gazdás kutya él, melynek túlnyomó része ivaros, ezért jelentősen hozzájárulnak az állomány folyamatos növekedéséhez. Egy nőstény évente akár 3 alkalommal is 5-7 kölyköt fialhat. A gazdás macskák számáról nem áll rendelkezésre hivatalos adat vagy kutatás.

A túlszaporulat jelentős. Társadalmi és közegészségügyi szempontból is aggodalomra ad okot. Humanitárius szervezetek beszámolóiban a kistelepüléseken a harmadik legnagyobb probléma a kóbor állatok jelentléte.

*Állatorvostudományi Egyetem (Agrárminisztérium/NÉBIH): A magyarországi kutyatartási szokások a COVID-19- világvárványban -2021-es országos reprezentatív felmérés előzetes eredményei, Magyar Állatorvosok Lapja, 2022. január - [link](#)

**A probléma csak prevencióval oldható meg.
Amíg az állomány szabad újratermelődését nem
korlátozzuk, addig a számok évente sokszorozódnak.**

**Mentett, gondozott
állatok:
27 000 kutya
8 000 macska**

Gazdás, de kóborló kutyák
a szabadon járó, gazdás, ivaros állatok
szaporodása hatalmas mértékben
hozzájárul a probléma fenntartásához

500.000 **3 millió**
gazdátlan kutya gazdátlan macska

A gazdátlan kutyák és macskák száma több forrásból is növekszik: elsősorban lakossági gazdás állatoktól származik a túlszaporulat, de a gazdátlanok kapcsán is egyre nagyobb a probléma.

Állatmentő szervezetek

Kutya vagy kutya és macska mentéssel foglalkozó
AKTÍV civil szervezetek száma : 448 db*

Alap feladatok

- Saját forrásait mérlegelve beteg, rászoruló állatok befogadása, rehabilitálása, örökbeadása és utánkövetése
- Saját állomány - mentett állatok - napi gondozása (pl. ivartalaníttatása)

Rájuk testált feladatok

- Lakossági és önkormányzati nyomás: minden kóbor és rászoruló állat befogadása
- Befogadott állatok teljes ellátása, kötelező oltások és mikrochip
- Sérült állatok költségeinek finanszírozása
- Állatvédelmi jogszabályok érvényesítése
- Lakossági bejelentések ellenőrzése
- Közterületen lévő állat befogása és elhelyezése
- Kóbor állatok hazajuttatása
- Kórházi kezelés alatt álló gazdák állatainak panzióztatása
- Szaporítók, állatviadalk állatainak rehabilitálása önköltségen
- Hagyatéki állatok befogadása

- **GAZDÁTLAN** állatok ivartalaníttatása, (+ kötelező mikrochipelése és oltása)
- **GAZDÁS** állatok ivartalaníttatása, (+ kötelező mikrochipelése és oltása)

Kihívás

- Az állatotthonok gyakran **háromszoros, négyszeres telház**szal működnek, ami az elhelyezés esetében a tartási körülmények tartós romlásához vezet.
- **Folyamatosan növekszik** a segítséget kérők száma. Egyre több az elhanyagolt, kínzott, felelőtlenül tartott állat.
- **Gazdaságilag fenntarthatatlan:** Az infláció növekszik, források és támogatások csökkennek, hiányzik a kiszámítható állami támogatás, ami miatt leállnak a fejlesztések.

*A Hangya Közösség Alapítvány adatbázisa alapján 2024.04.23.

Állatvédő szervezetek száma

Állatmentő szervezetek: hivatalosan, bíróság által bejegyzett, állatok mentésével és gondozásával foglalkozó egyesületek és alapítványok

501

kutyát és/vagy macskát
mentő szervezet van
bejegyezve

448

végez
ebből aktív
tevékenységet

Aktív állatmentő szervezetek:

- kutya vagy kutya és macska mentéssel foglalkozó szervezetek – 378 db
- csak macskamentés – 70 db
- fajtamentések – 71 db
- kisállat mentés (kisemlős) – 23 db
- egzotikus vagy vadállatmentés – 36 db
- gazdasági állatok mentés – 19 db
- madárvédő szervezetek – 27 db

Egyéb bejegyzett szervezetek

49 db

Állatokkal foglalkozó
szervezetek

például: állatasszisztált és terápiás
szervezetek, rehabilitációs,
fizioterápiás szervezetek,
állatkórházak alapítványai,
ebtenyésztő szervezetek, kutató,
mentő, segítő kutyás szervezetek

67 db

Állatvédelemmel foglalkozó
egyéb szervezetek

például: ernyőszervezetek,
közösségépítés, szemléletformálást
végző, támogató szervezetek

A Hangya Közösség Alapítvány adatbázisa alapján 2024.04.23.

Egy szervezet többféle tevékenységet is végezhet, ezért a kategóriák között több az átfedés

Gondozásban lévő kutya száma

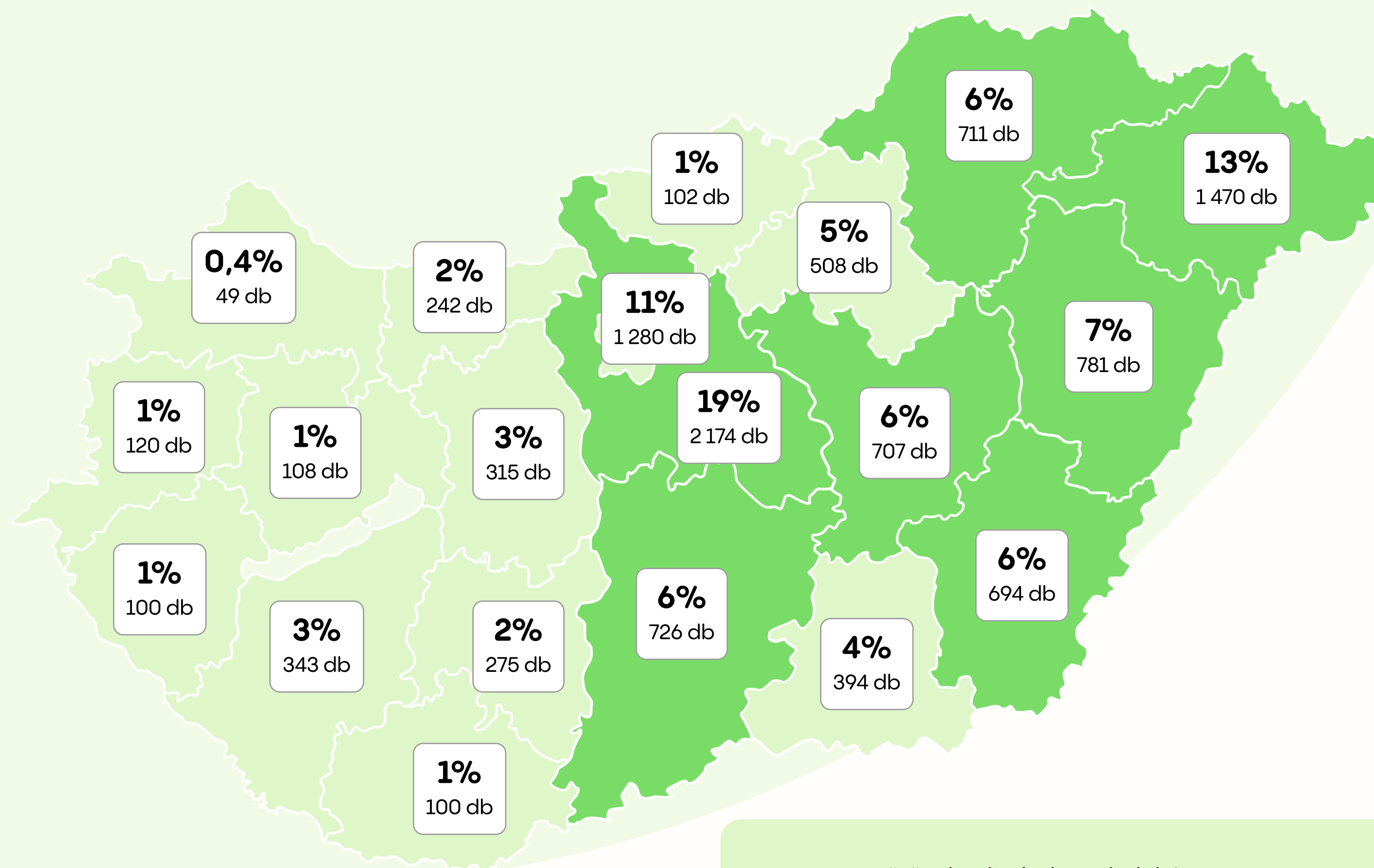
Az országban 396 AKTÍV szervezet van bejegyezve, mely kutya mentésével foglalkozik.*

A Hangya Közösség Alapítvány felmérésére** választ adó szervezetek gondozásában 11.199 kutya él. A magyarországi állatvédő szervezetek által gondozott mentett kutya számát 27.000 egyedre becsüljük.

Az adatok nem tartalmazzák a jelentős számú, bejegyzés nélküli magánmentők állományát, valamint a nem állatvédő szervezetek által üzemeltetett gyepmesteri telepek gondozásában lévő állatokat sem.

A térképes eloszlás is visszaigazolja, hogy a keleti országrészben a lakossági adatok alapján nehezebb életkörülmények között élők esetében nagyobb a probléma.

A Pest vármegyei és a budapesti adatok torzíthatnak az eredményen, mert az itt működő szervezetekhez jelentős számú állat kerül a leszakadó országrészekből.

*A Hangya Közösség Alapítvány adatbázisa alapján 2024.04.23.

**Hangya Közösség Alapítvány: Felmérés az aktív állatvédelmi szervezetek tevékenységéről 2023. A kapott adatok alapján becslést készítettünk a gondozásban lévő állatállomány méretéről, vármegyei bontásban.

Befogadó képesség

Kérdés

Egy év alatt hány állatot
ad örökbe a szervezetük?

Válasz

Kutya: 17.590

Macska: 4.717

Konklúzió

A civil állatvédő szervezetek és az állatmentő magánszemélyek NEM tudják az 500 ezer kóbor kutyát és 3 millió kóbor macskát befogadni. Nincs kapacitásuk, lehetőségük, forrásuk és nem is feladatuk.

*Hangya Közösség Alapítvány: Felmérés az aktív állatvédelmi szervezetek tevékenységéről 2023.

Felvállalt ivartalanítások száma

Kérdés

Hány - a szervezet gondozásában (szervezet nevén) lévő - mentett állat ivartalanítását végeztetik el egy év alatt?

Válasz

Kutya: 13.587

Macska: 5.803

Kérdés

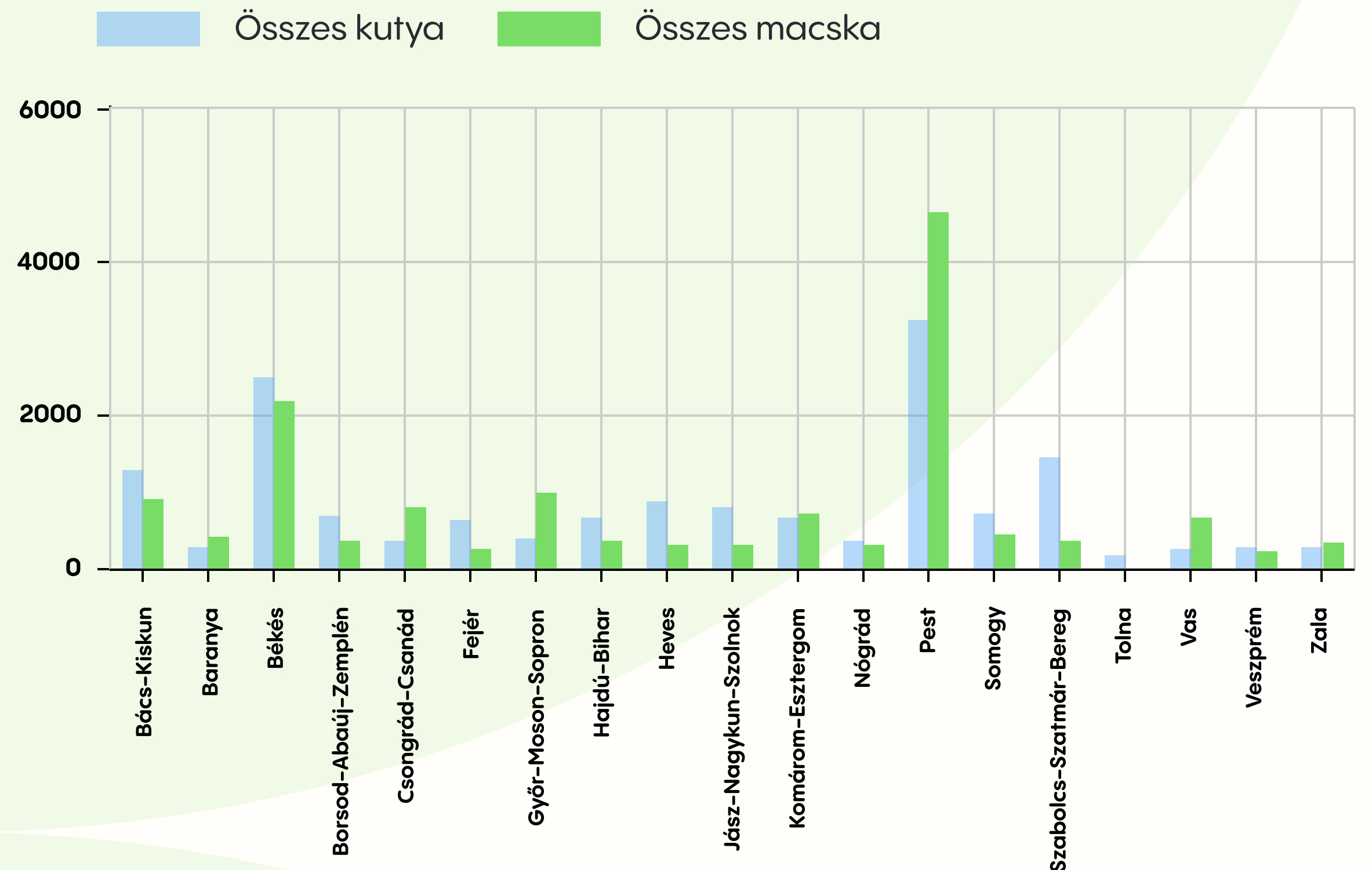
Hány lakossági gazdás vagy kóbor (nem a szervezet gondozásában lévő) állat ivartalanítását végeztetik el egy év alatt?

Válasz

Kutya: 3.670

Macska: 7.501

2022-ben ivartalanított állatok száma*

*Hangya Közösség Alapítvány: Felmérés az aktív állatvédelmi szervezetek tevékenységéről 2023.

Ivartalanítás költségkerete

Kérdés

Mi az az összeg, amit saját gondozásban (a szervezet nevéen) lévő mentett állat ivartalanítására fordítanak egy év alatt?

Válasz

Kutya: 376 millió Ft
Macska: 81 millió Ft

Kérdés

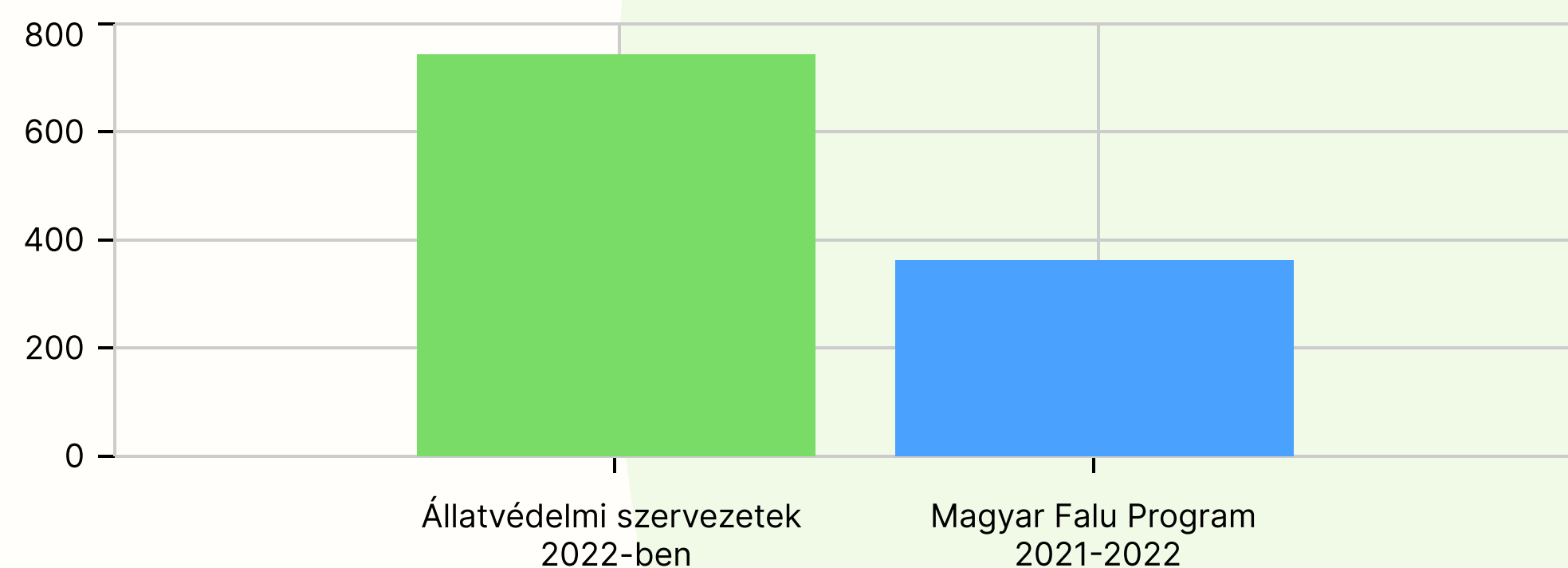
Mi az az összeg, amit lakossági gazdás vagy kóbor (nem gondozásában lévő) állat ivartalanítására fordítanak egy év alatt?

Válasz

Kutya: 99 millió Ft
Macska: 112 millió Ft

Állatvédő szervezetek hozzájárulása:

- Jogszabály által az állam számára előírt állatvédelmi feladatok átvállalása központi támogatás nélkül, elvonva ezzel a fedezetet a saját költségvetésüktől.
- Gazdátlan és lakossági állatok ivartalanítási költségeinek átvállalása, állatorvosokkal való kapcsolattartás, logisztikai feladatok
- Minden területen szerepet vállalnak (költséggel, önrésszel, önkéntes munkával)

Ivartalanításra
költött összeg
(millió Ft)

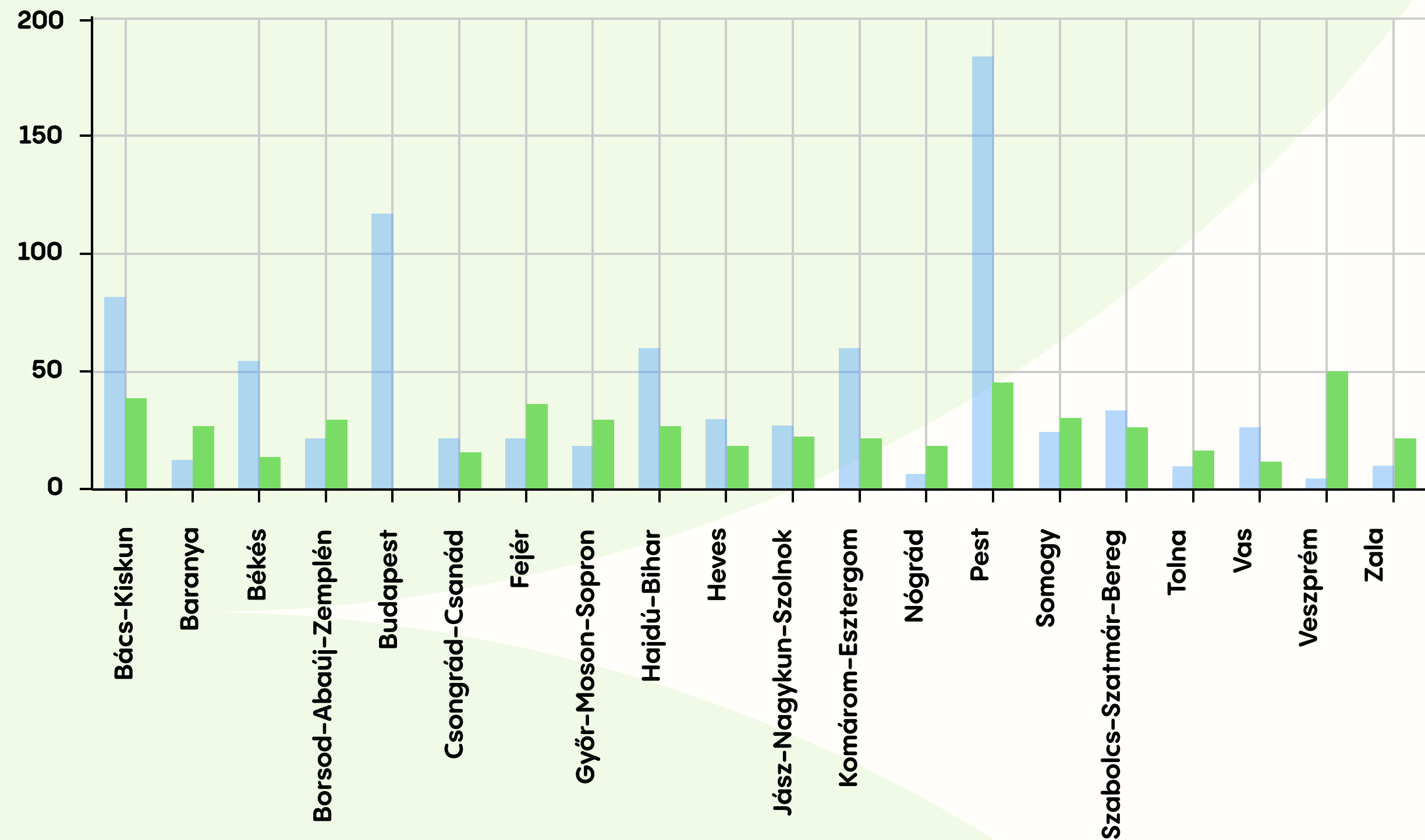
*Hangya Közösség Alapítvány: Felmérés az aktív állatvédelmi szervezetek tevékenységéről 2023.

Magyar Falu Program 2021-2022

A Magyar Falu Programban elnyert pályázati összegek és a vármegyékben működő állatvédő szervezetek által ivartalanításra költött költségek alapján jól látható, hogy az önkormányzatok, az állatvédelem és a lakosság részéről is hatalmas igény van a megoldásra. Az ivartalanításra szánt összeg emelésével tovább lehet növelni a hajlandóságot és a hatékonyságot.

Ivartalanított állatok száma

- Állatvédő szervezetek ivartalanításra fordított összege 2022-ben* (millió Ft)
 - Magyar Falu Program eredményei alapján becsült költségek 2021-2022 (millió Ft)
- Budapest és a nagyobb települések nem vettek részt Magyar Falu Programban.

*Hangya Közösség Alapítvány: Felmérés az aktív állatvédelmi szervezetek tevékenységéről 2023.

Szerepvállalók

Állam

- **2020:** Nem volt pályázat
- **2021:** Magyar Falu Program – Felelős állattartás elősegítése (MFP-FAE/2021) 500 millió forint önkormányzatok számára
- **2022:** „Civil állatvédő szervezetek támogatása” pályázat 500 millió forint állatvédő szervezeteknek működési költségre, bővítésre, állatorvosi költségekre (pl. ivartalanításra)
- **2023:** Nem volt pályázat
A Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány (állami alapítvány): 39 millió* forint támogatás formájában segítette a szövetségeket, amit ivartalanításra fordíthatnak.
- **2024:** Nem volt pályázat – 2023-ban 500 millió forint pályázati lehetőség lett meghirdetve 2024-re, ami még nem került kiírásra.

Civil állatvédelmi szektor költsége*:

**457 millió
forintot**

költöttek saját gondozásba
vett rászoruló állatok
ivartalanítására

**270 millió
forintot**

fordítottak kóbor vagy gazdás
(élőhelyükre visszahelyezett)
állatok ivartalanítására

összesen 727 millió forint

*Hangya Közösség Alapítvány: Felmérés az aktív állatvédelmi szervezetek tevékenységéről 2023.

**Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány beszámolója alapján 2024.11.. [link](#)

Jövőkép: Társadalmi felelősségvállalás

Kérdés

Ha korlátlan anyagi kerete lenne, hány állat ivartalanítását tudná koordinálni évente?

(figyelembe véve az állatorvosi kapacitást, a jelentős beavatkozási kedvezményeket, önkéntes munkában végzett befogást, szállítást, utógondozást).

Válasz

28 355 kutya és **32 232** macska

ivartalanítását lenne képes megszervezni a válaszadó 190, aktív szervezet.

1 év alatt 863 000

állat nem születne felelőtlen, "állatrosszléti" körülmények közé, utcára.

Állatvédő szervezetek közreműködésével megoldható:

- Problémásabb egyedek kiválasztása megvalósítható
- Gazdák meggyőzése megvalósítható
- Logisztika: csapdázás, szállítás megvalósítható
- Állatorvosi kapacitás megvalósítható
- Kedvezményes, költséghatékony ár megvalósítható
- Utógondozás, utókontroll megvalósítható
- Adminisztráció, hatásvizsgálat megvalósítható
- Állatorvosi beavatkozások költsége nem áll rendelkezésre

Megfelelő anyagi támogatás mellett pár év alatt meg lehet szüntetni a problémát.

A Hangya Közösség Alapítvány tevékenysége

Sok éves tapasztalatunk alapján képesek vagyunk a megfelelő szakmai háttérrel, költséghatékony, országos kutya és macska ivartalanítási projekteket szervezni.

2010-ben nagy létszámú, vidéki állatotthonok támogatására jöttük létre. Jelenleg közhasznú, adományelosztó és ernyőszervezetként működünk, országosan már több, mint 350 állatvédő szervezettel vagyunk kapcsolatban. Munkánk sokrétű, a szemléletformálástól, az újrahasznosításon át egészen a élelmezésig, a tárgyi adományok mellett szakmai, jogi segítséget is nyújtunk. Tevékenységünk során ismertük fel, hogy minden állatvédelmi probléma alapja a túlszaporulat. Négy éve a MEGELŐZÉS-re fordítjuk a legnagyobb hangsúlyt, amivel már több ezer állatnak segítettünk.

Szerepvállalási körök

**Pályázat:
Kóbor Állat
Megelőző
program**

Eddigi sikerek

2000 - 2023 54,7 millió forint pályázati összeg segítségével 3.195 kutya és macska ivartalanítása

- több éves tapasztalattal dolgoztuk ki a legköltséghatékonyabb módszert, hogy minél több problémás egyedat vonjunk be
- állatvédő szervezetek támogatásával biztosítjuk a sikeres programot (koordináció, kapcsolattartás)
- szakmai jelenlét (befogás, utógondozás)

Kihívások

**Forrás
előteremtése**

Hangya Közösség Alapítvány folyamatosan fogad támogatást a Kóbor Állat Megelőzés program finanszírozásához.

info@hangyakozosseg.hu

Hangya Közösség Alapítvány
2024.

www.hangyakozosseg.hu
www.facebook.com/HangyaKozosseg
www.facebook.com/AntCommunityHungary

